

آیین نامه اجرایی تبصره ۲ بند ط ماده ۳۰ قانون نظام صنفی

(تشکیل کمیسیون های اتحادیه های صنفی)

ماده ۱- اتحادیه های صنفی موظفند نسبت به تشکیل کمیسیون های ذیل و سایر کمیسیون های مصوب هیأت عالی نظارت بر اساس مفاد این آیین نامه اقدام نمایند.

۱- کمیسیون رسیدگی به شکایات.

۲- کمیسیون حل اختلاف.

۳- کمیسیون بازرسی واحد های صنفی.

۴- کمیسیون فنی.

۵- کمیسیون آموزش.

ماده ۲- تعداد اعضای کمیسیون های مذکور در اتحادیه هایی که تعداد اعضای آنها کمتر از هزار (۱۰۰۰) نفر باشد ۳ نفر و در اتحادیه هایی با بیش از هزار (۱۰۰۰) نفر عضو ۵ نفر می باشد.

ماده ۳- اعضای کمیسیون‌های مزبور به پیشنهاد هیأت مدیره اتحادیه و تصویب اعضای هیأت رئیسه مجمع امور صنفی ذیربط و با ابلاغ رئیس اتحادیه از میان افراد دارای پروانه کسب معتبر و آگاه به مسائل صنفی انتخاب می‌شوند.

تبصره - هر یک از اعضاء هیأت مدیره اتحادیه فقط می‌تواند عضو یکی از کمیسیون‌ها باشد.

ماده ۴- مدت مأموریت اعضای کمیسیون محدود به مدت خدمت هیأت مدیره اتحادیه صنف ذیربط بوده و تا تعیین و معرفی اعضای جدید کمیسیون‌ها این مأموریت ادامه خواهد داشت و انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع می‌باشد.

تبصره ۱- در صورت استعفا، فوت، عزل یا حجر هر یک از اعضای کمیسیون، هیأت مدیره اتحادیه مکلف است حداقل طرف مدت ۱۵ روز شخص یا شخص دیگری راجهٔ عضویت در کمیسیون برای باقیمانده مدت مأموریت به مجمع امور صنفی معرفی نماید.

تبصره ۲- عزل اعضای کمیسیون‌های مزبور به پیشنهاد هیأت مدیره اتحادیه و تصویب هیأت رئیسه مجمع امور صنفی ذیربط خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت احراز تخلف از سوی کمیسیون‌های مذکور و عدم رسیدگی هیأت رئیسه اتحادیه، هیأت رئیسه مجمع امور صنفی راساً نسبت به موارد تخلف رسیدگی خواهد نمود. نظر مجمع امور صنفی لازم‌الاجرا است.

ماده ۵- اعضای کمیسیون‌های مذکور در نخستین جلسه از میان خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب‌رئیس و یک نفر منشی و در اتحادیه‌های دارای بیش از هزار عضو یک نفر رئیس، یک نفر نایب‌رئیس، یک نفر منشی و دو نفر را به عنوان عضو کمیسیون با

رای اکثریت نسبی اعضاء انتخاب خواهد نمود.

ماده ۶- جلسات هر کمیسیون حداقل هر هفته یک بار تشکیل می‌گردد و تاریخ و ساعت تشکیل جلسه باید چهل و هشت ساعت قبل کتاباً به اعضاء و اشخاصی که باید در هر جلسه کمیسیون حضور یابند اطلاع داده شود.

تبصره ۱- در صورت تراکم کار بنا به درخواست رئیس کمیسیون، جلسه فوق العاده تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲- جلسات کمیسیون مذکور با حضور اکثریت اعضاء رسمیت خواهد یافت و مصوبات کمیسیون‌های ۳ نفره با حداقل ۲ رای موافق و در کمیسیون‌های ۵ نفره با حداقل ۳ رای موافق معتبر خواهد بود.

ماده ۷- صورت جلسات هر جلسه کمیسیون توسط منشی در دفتر مخصوصی با ذکر تاریخ تشکیل جلسه و موضوع و رای کمیسیون ثبت و حداکثر ظرف مدت یک هفته از طریق اتحادیه ذیربظ ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱- مصوبات هر جلسه کمیسیون پس از تایید هیأت مدیره اتحادیه قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲- در صورت اختلاف نظر بین مصوبات کمیسیون‌های مذکور با هیأت مدیره اتحادیه، موضوع به مجمع امور صنفی ذیربظ اعلام و نظر مجمع در این خصوص لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۸- موضوعات قابل طرح در هر جلسه کمیسیون منحصراً در حدود تکالیف و

مقررات صنفی خواهد بود.

تبصره - نظریات کمیسیون باید مستدل، موجه و مستند به مدارک و ادله مثبته قانونی باشد.

ماده ۹- هیأت مدیره اتحادیه مكلف است نیروی انسانی و تسهیلات لازم را در اختیار کمیسیون‌های مذکور قرار داده و همکاری نزدیک را در جهت اجرای وظایف قانونی کمیسیون انجام دهد.

ماده ۱۰- بودجه هر کمیسیون و حق الزحمه اعضای آن‌ها از طریق پیش‌بینی در بودجه سالیانه اتحادیه تامین اعتبار می‌گردد.

تبصره - دریافت هرگونه وجه توسط اعضای کمیسیون از مراجعان (ارباب‌رجوع) تحت هر عنوان ممنوع است.

ماده ۱۱- در صورتی که هر یک از اعضای کمیسیون‌های مزبور حداکثر پنج جلسه متناوب و یا سه جلسه متوالی (ظرف مدت سه ماه) از حضور در جلسات کمیسیون به‌طور غیرموجه خودداری نماید، مستعفی شناخته شده و هیأت مدیره اتحادیه مكلف است شخص دیگری را برای بقیه مدت انتخاب و به مجمع امور صنفی معرفی نماید.

تبصره ۱- تشخیص غیرموجه بودن غیبت هر عضو کمیسیون با اعضای هیأت مدیره اتحادیه صنف ذیربطر است.

تبصره ۲- رسیدگی به غیبت رئیس اتحادیه عضو یک کمیسیون با هیأت رئیسه

جمع امور صنفی خواهد بود.

ماده ۱۲- رئیس هر یک از کمیسیون‌های مذکور موظف است گزارش عملکرد کمیسیون ذیربطر را به طور مستند به هیأت مدیره اتحادیه ارایه نماید.

ماده ۱۳- امور اداری کمیسیون توسط دفتر اتحادیه به ترتیبی که از سوی هیأت مدیره اتحادیه مقرر می‌گردد انجام خواهد شد.

ماده ۱۴- کمیسیون حق انجام مکاتبات رسمی و یا غیررسمی به جز با اتحادیه ذیربطر نخواهد داشت مگر در مواردی که مربوط به رئیس اتحادیه باشد که در این صورت رئیس کمیسیون مراتب را به هیأت رئیسه جمع امور صنفی جهت اقدام قانونی اعلام می‌دارد.

ماده ۱۵- در صورت ضرورت و درخواست هیأت مدیره اتحادیه، کمیسیون مکلف به برگزاری جلسه در حضور هیأت مدیره اتحادیه خواهد بود.

کمیسیون رسیدگی به شکایات:

ماده ۱۶- خریداران و مصرف‌کنندگان می‌توانند شکایت خود را در مورد تخلف‌های صنفی واحدهای صنفی به اتحادیه‌های ذیربطر اعلام نمایند. اتحادیه‌های صنفی موظفند شکایات دریافتی را جهت رسیدگی به کمیسیون رسیدگی به شکایات ارجاع نمایند.

ماده ۱۷- کمیسیون رسیدگی به شکایات موظف است ظرف مدت یک هفته شکایات دریافتی را رسیدگی نموده و نظر خود را به رئیس اتحادیه جهت اقدامات قانونی اعلام نماید.

ماده ۱۸- اتحادیه موظف است حداقل ۳ روز شکایت دریافتی و نظر کمیسیون رسیدگی به شکایات را مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز عدم تخلف فرد صنفی، یا انصراف شاکی، با اعلام مراتب، پرونده را مختومه نماید. در غیر اینصورت و یا اعتراض شاکی، پرونده را براساس ماده ۷۲ قانون نظام صنفی جهت رسیدگی به هیأت‌های بدوی ارسال نماید.

ماده ۱۹- کمیسیون می‌تواند در موارد ضروری نظر مجمع را در خصوص شکایات واصله از طریق اتحادیه مربوطه استفسار نماید.

ماده ۲۰- کمیسیون می‌تواند جهت احراز حقیقت امر و کشف واقع و صدور نظریه موجه و همچنین تشخیص و انطباق شکایت مطروحه با شرح وظایف خود و نهایتاً جلوگیری از تداخل در امور مراجع قضایی از وجود مشاور و متخصص مربوطه استفاده نماید.

کمیسیون حل اختلاف:

ماده ۲۱- وظیفه کمیسیون حل اختلاف افراد صنفی می‌باشد که از طریق هیأت مدیره اتحادیه به کمیسیون مجبور ارجاع می‌گردد.

ماده ۲۲- شکایات افراد صنفی باید در دفتر اتحادیه ثبت و پس از رویت رئیس اتحادیه حسب نوبت در دستور کار کمیسیون قرار گیرد کمیسیون موظف است حداقل ظرف مدت یک هفته به شکایت رسیدگی و نظر خود را به رئیس اتحادیه جهت اقدام قانونی اعلام نماید.

ماده ۲۳- در هر مورد اعضای کمیسیون پس از طرح موضوع واستماع نظرات طرفین و بررسی مستندات ارایه شده نظر خود را اعلام خواهند نمود و در صورت عدم حصول سازش بین طرفین به صدور نظریه مبادرت خواهد شد.

ماده ۲۴- چنانچه در جریان رسیدگی کمیسیون حل اختلاف به اختلافات مطروحة از نظر صنفی تخلفاتی احراز گردد حسب مورد به ترتیب مقرر در قانون نظام صنفی و آیین نامه‌های مربوط اقدام خواهد شد.

کمیسیون فنی:

ماده ۲۵- وظایف کمیسیون فنی که از طریق هیأت مدیره ارجاع می‌گردد به شرح ذیل می‌باشد.

الف - نظارت بر حسن انجام کار افراد صنفی از نظر مسایل فنی و تخصصی.

ب - نظارت بر رعایت مقررات و اصول کسب توسط افراد صنفی.

ج - انجام آزمون صلاحیت فنی از متقاضیان دریافت پروانه کسب با هماهنگی سازمان‌های ذیربطری جهت مشاغل فنی.

ماده ۲۶- در موارد نظارت بر حسن انجام کار واحدهای صنفی از نظر مسایل فنی و تخصصی هیأت مدیره اتحادیه کتاباً مأموریت موردنظر را با اشاره به اجرای آن و تعیین نشانی دقیق محل موردنظر به کمیسیون ابلاغ خواهد نمود و کمیسیون پس از اجرای مأموریت نتیجه را به هیأت مدیره گزارش خواهد کرد. در اینگونه موارد چنانچه تخلفاتی احراز گردد به ترتیب مقرر در آیین نامه اجرایی ماده ۲۸ اقدام خواهد شد.

ماده ۲۷- کلیه آزمون‌ها و تعیین صلاحیت فنی افراد صنفی توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان اتحادیه و وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و یا سایر مراجع ذیربظ صورت خواهد پذیرفت.

تبصره - آن دسته از متقادیان پروانه کسب که دارای گواهی مهارت فنی از مراجع ذیصلاح باشند، صلاحیت فنی آن‌ها محرز شده تلقی می‌شود و نیاز به شرکت در آزمون فنی نخواهند داشت.

ماده ۲۸- استانداردهای مهارت و تخصص توسط وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و یا سایر مراجع ذیربظ تهیه می‌شود و در صورت نیاز از متخصصین مربوطه جهت تهیه و تدوین استانداردها دعوت به عمل خواهد آمد.

تبصره - استانداردهای مذکور پس از اعلام مراجع ذیصلاح از طریق دبیرخانه هیأت عالی نظارت به منظور ایجاد هماهنگی به کمیسیون‌ها نظارت بر سازمان‌های صنفی سراسر کشور ابلاغ خواهد گردید.

ماده ۲۹- شرط اصلی صلاحیت اشتغال، موفقیت در آزمون مربوطه می‌باشد و مدام

که استاندارد هر یک از مشاغل موضوع آیین نامه تبصره ماده ۱۲ قانون نظام صنفی مشخص نگردیده، نظر اتحادیه مربوط به هر حرفه با تایید وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و یا سایر مراجع ذیصلاح برای صدور پروانه کفايت می‌نماید.

ماده ۳۰- اتحادیه‌ها مکلفند پس از تصویب استاندارد مربوط به هر حرفه و شغل و تشکیل کمیته آزمون افراد صنفی را از طریق کمیسیون فنی برای شرکت در آزمون‌های مقرر به مدیریت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای معرفی نمایند.

ماده ۳۱- هر فرد صنفی پس از دریافت معرفی نامه از اتحادیه مکلف است در وقت تعیین شده در آزمون‌های مقرر شرکت نمایند عدم شرکت در آزمون بدون عذر موجه به منزله عدم رعایت دستورات اتحادیه تلقی خواهد شد تشخیص عذر موجه با اتحادیه است.

کمیسیون آموزش:

ماده ۳۲- اتحادیه‌های صنفی موظفند برای آموزش‌های مورد نیاز افراد صنفی به‌طور مستقل یا با کمک سازمان‌های دولتی و غیردولتی تسهیلات لازم را فراهم آورند.

ماده ۳۳- کمیسیون آموزش اتحادیه موظف است به منظور بالا بردن سطح آگاهی و دانش عمومی اعضاي صنف در خصوص قوانین و مقررات صنفی کشور، تامين اجتماعي، بهداشت، ماليات، نيروي انتظامي، شهريداري و سایر قوانين مرتبط با نظام صنفی با

هماهنگی میان مدیره اتحادیه و مجمع امور صنفی ذیربط دوره‌های آموزشی برگزار نماید.

ماده ۳۴- اتحادیه‌ها موظفند به منظور بالا بردن میزان اطلاعات و مهارت فنی افراد صنفی فاقد صلاحیت فنی و همچنین ارتقای کارآیی آنان دوره‌های آموزشی لازم را از طریق کمیسیون آموزشی برگزار نمایند.
تبصره- اتحادیه‌ها موظفند هماهنگی لازم در این زمینه را با سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به عمل آورند.

کمیسیون بازرگاری:

ماده ۳۵- کمیسیون بازرگاری اتحادیه موظف است در راستای اجرای قانون نظام صنفی به ویژه فصل هشتم ضمن اعزام بازرگاری اتحادیه به واحدهای صنفی گزارش آنان را دریافت و نتیجه را به هیأت مدیره اتحادیه اعلام تا برابر ماده ۷۲ قانون نظام صنفی رسیدگی شود.

ماده ۳۶- کمیسیون بازرگاری اتحادیه موظف است واحد صنفی افراد متقارضی پروانه کسب را بازدید نموده و گزارش آن را به اتحادیه مربوط اعلام نماید.
تبصره- هیأت مدیره اتحادیه موظف است تسهیلات مورد نیاز (نیروی انسانی کافی) جهت بازرگاری از واحدهای صنفی و همچنین رسیدگی به تخلفات صنفی جهت کمیسیون بازرگاری و بازرگاری اتحادیه فراهم نماید.

قانون نظام صنفی و آیین نامه‌های اجرائی

ماده ۳۷- در شهرستان‌هایی که تعداد اعضای اتحادیه‌های صنفی به گونه‌ای است که امکان تشکیل کمیسیون‌های فوق را به طور مستقل دارا نمی‌باشد با تصویب کمیسیون نظارت می‌توان بعضی از کمیسیون‌ها را در هم ادغام نمود.

ماده ۳۸- اتحادیه‌های صنفی مکلفند در پایان هر ماه آمار مربوط به عملکرد هر یک از کمیسیون‌های این آیین نامه را در قالب فرم‌های مربوطه که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و با همکاری سازمان بازرگانی و نظارت تهیه و جهت سازمان بازرگانی استان‌ها ابلاغ خواهد شد از طریق مجامع امور صنفی به سازمان بازرگانی استان‌ها اعلام نمایند.

ماده ۳۹- اتحادیه‌های صنفی مکلفند در راستای اجرای طرح‌های ویژه نظارتی و یا بازرگانی خاص فصلی، همکاری‌های لازم را با سازمان بازرگانی استان‌ها معمول نمایند.

ماده ۴۰- این آیین نامه در ۴۰ ماده و ۱۷ تبصره و در اجرای تبصره ۲ بند (ط) ماده ۳۰ قانون نظام صنفی تهیه و در تاریخ ۱۸/۱۱/۱۳۸۳ به تصویب وزیر بازرگانی رسید.